

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
Magnus Bygdemark

Vår referens/dnr:
Amelie Berg/25/2017

Er referens/dnr:
Ju2017/02026/L7

2017-04-27

Remissvar

Genomförande av ICT-direktivet (Ds 2017:3)

Svenskt Näringsliv har givits tillfälle att ha synpunkter på promemorian Genomförande av ICT-direktivet (Ds 2017:3).

Allmänna synpunkter

Svenskt Näringsliv stödjer inriktningen i departementspromemorian (Ds 2017:3) att så långt som möjligt försöka undvika att komplicera nuvarande regelverk för utomeuropeisk arbetskraft vid genomförandet av direktiv 2014/66/EU. Att placera regelverket i ett eget kapitel i utlänningslagen gör bestämmelserna mer tydliga i förhållande till de allmänna bestämmelserna och EU-blåkortsregelverket. Vi utgår från att undantaget från krav på arbetstillstånd avseende specialister och praktikanter som i dag regleras i 5 kap. 2 § p 10 och p 12 utlänningsförordningen får finnas kvar i det allmänna systemet.

För att undvika oklarheter och uppenbara misstag förutsätts att Migrationsverket tar fram tydlig, lättillgänglig och enkel information kring vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att beviljas ett ICT-tillstånd. Framförallt mot bakgrund av att företagen måste hantera flera olika regelverk, beroende på bl.a. uppdragstid och/eller befattning, i samband med en intern företagsförflyttning av personal. Det måste vara tydligt för alla typer av företag vilka regler som gäller vid hantering av företagsintern förflyttning av personal.

Migrationsverkets handläggning m.m.

Svenskt Näringsliv delar bedömningen att Migrationsverket är den myndighet som är bäst lämpad att fungera som kontaktpunkt. Det är en god målsättning med en handläggningstid på högst 90 dagar. Framförallt för företagens möjlighet till förutsebara väntetider. System med godkända/certifierade arbetsgivare kan bidra till kortare handläggningstider.

Vad gäller frågan om direktåtkomst kan lyftas fram vikten av att sekretessen bibehålls oförändrad och att direktåtkomst enbart kan utnyttjas om uppgifterna är nödvändiga för

Migrationsverkets ärendehandläggning i särskilt uppräknade fall. Proportionalitetsprincipen måste framhållas och beaktas.

Vid en intern förflyttning av personal kommer företagen vara tvungna att hantera flera olika regelverk. Personal inom samma företag kan hamna inom olika ansökningsförfaranden, bland annat beroende på uppdragstid. En ansökan om ett ICT-tillstånd ska beslutas inom 90 dagar av Migrationsverket jämfört med de allt för långa handläggningstider som idag råder inom det allmänna systemet. Svenskt Näringsliv anser därför att det bör införas någon typ av enhetlighet mellan systemen för att undvika diskrepans avseende tidsfristen för handläggning hos Migrationsverket. Ansökningar från samma företag bör hanteras enhetligt oavsett om tillståndet söks inom ramen för ICT eller inom det allmänna systemet. Vi förutsätter att Migrationsverket kommer att se över handläggningstiderna och så långt som möjligt även införa förenklade ansökningsförfaranden för de mest frekventa företagen när det gäller alla typer av tillstånd.

Ersättning

Det vore önskvärt om Migrationsverket tar hänsyn till framförallt det ekonomiska värdet av bostadsförmån i samband med bedömning av lönenivåer vid ansökningstillfället. Företagen vill i regel garantera en god boendestandard i Sverige, varför de står för kostnaden för boendet under den vanligtvis korta uppdragstiden.

Grund för avslag, återkallelse och nekad förlängning

I promemorian föreslås att bestämmelser införs i utlänningslagen som innebär att Migrationsverket ska kunna avslå, återkalla och neka förlängningsansökningar där värdföretaget eller arbetsgivaren påförts en sanktion eller inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagares rättigheter eller arbetsvillkor. Mot bakgrund av otydligheten och därmed komplexiteten av dessa bestämmelser befarar Svenskt Näringsliv att Migrationsverket kan komma att fatta felaktiga och oproportionerliga beslut i samband med tillämpningen. I promemorian anges som exempel på en rättslig skyldighet som företaget inte uppfyllt att det har konstaterats brister i arbetsmiljön. Endast det faktum att Arbetsmiljöverket krävt att ett företag ska åtgärda en brist inom en viss tid är i sig ingen sanktion och kan inte ligga en arbetsgivare till last. Ytterligare ett exempel som nämns i promemorian är att ett värdföretag inte betalat ut lön och annan ersättning. Frågan är hur Migrationsverket ska få tillgång till denna information på ett effektivt sätt och dessutom bedöma dess relevans för berörd person/företag i samband med tillståndsgivningen. När det gäller Migrationsverkets möjligheter att kontrollera värdföretagets eller arbetsgivarens regelefterlevnad kommer Migrationsverket i princip ha störst möjlighet att bedöma om värdföretaget påförts någon sanktion eller inte uppfyllt ålagda skyldigheter. Det finns därför anledning av ifrågasätta varför arbetsgivaren ska inkluderas i lagtexten.

Vidare är det oklart hur Migrationsverket ska hantera de fall när en utlänning söker ett ICT-tillstånd samtidigt som det berörda företaget befinner sig i en pågående domstolsprocess eller när ett överklagandeärende hanteras hos en förvaltningsmyndighet. Mot bakgrund av de oklarheter som föreligger i samband med tillämpningen av bestämmelserna är risken för oproportionerliga och rättsosäkra beslut överhängande. Svenskt Näringsliv anser därför att det inte är lämpligt att införa direktivets artiklar i dessa delar.

Däremot är det positivt att det införs bestämmelser som ger Migrationsverket möjlighet att i det enskilda fallet göra helhetsbedömningar, med respekt för proportionalitetsprincipen, när förutsättningarna för att bevilja tillstånd inte är uppfyllda i enlighet med 6 kap 6 b 1 § eller 2 § i utlänningslagen.

Information

Promemorian hänvisar bland annat till det regeringsuppdrag som Arbetsmiljöverket ansvarat för avseende webbaserad information till utländska arbetstagare och arbetsgivare samt egenföretagare som verkar eller avser att verka i Sverige. Enligt den återrapportering som Arbetsmiljöverket överlämnat till regeringen föreslås bl.a. att informationen ska utgå från tre olika webbsidor. Svenskt Näringsliv anser att de förslag som överlämnats inte är tillräckligt för att utgöra det stöd och den hjälp som våra medlemsföretag efterfrågar.

Arbetsmiljöverkets återrapportering belyser omfattning och komplexitet av alla de regelverk som företagen måste förhålla sig till i samband med att de ska anställa utländsk arbetskraft. I detta sammanhang vill vi lyfta fram behovet av att en myndighet ges helhetsansvaret för ett rådgivningscentrum/en "One-stop-shop" dit arbetsgivare och arbetstagare både i och utanför Sverige kan vända sig för att få både rådgivning och aktuell information om regler för utländsk arbetskraft och för egenföretagare i Sverige. Mot bakgrund av att en stor andel av företagen saknar kollektivavtal är det också av stor vikt att arbetstagarorganisationerna tar det ansvar som lagts på dem att göra aktuella kollektivavtal tillgängliga via Arbetsmiljöverket.

Utstationering

Svenskt Näringsliv anser att regeringen bör införa enhetlig reglering när det kommer till arbetsvillkor för utstationerade. Med de föreslagna reglerna kommer företag från tredje land att särbehandlas på grund av deras nationalitet. Vad gäller Svenskt Näringsliv övriga synpunkter kring tredjelandsutstationering hänvisas till vårt remissvar Översyn av lex Laval (SOU 2015:83), dnr 216/2015.

Konsekvenser för företag

Svenskt Näringsliv anser att promemorians konsekvensanalys är bristfällig och underskattar de potentiella följderna av förslaget. Med anledning av de begränsningar och oklarheter som de nya reglerna medför kommer troligtvis antalet överklagade beslut att öka mer än bara marginellt. I promemorian nämns tidsfristen för handläggningen av ICT-ansökningar samt bra och tydliga regelverk för att attrahera spetskompetens som fördelar för företagen. Vi delar denna bedömning men för att nå dit krävs att Migrationsverket bl.a. hittar ett system där alla tillstånd kopplade till företagsintern förflyttning av personal har samma tidsfrist för handläggning och att informationen kring villkoren för att beviljas ett ICT-tillstånd är enkel, tydlig och lättillgänglig.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Peter Jeppsson